

Юлія ОПАНАСЮК,
учителька польської мови Славутського НВК
"Спеціалізована школа I-III ст, ліцей «Успіх»

Великдень у Польщі

(план-конспект уроку, 8 клас)

Мета:

навчальна: формувати предметні компетентності з іноземної мови:

лексичну – відпрацьовувати вживання вивчених лексичних одиниць з теми «Великдень» і активізувати їх у мовленні; удосконалювати навички читання учнів; застосовувати отримані знання на практиці;

фонологічну – закріпити та відпрацювати правильну вимову іншомовних слів з вивченої теми;

граматичну – повторити та закріпити особливості написання великої та малої літери, відмінювання слів у реченні, написання ólu та rzłz;

розвивальна: розвивати ключові компетентності учнів: спілкування іноземними мовами – розвивати культуру спілкування учнів, уміння висловлювати свої думки польською мовою, монологічне та діалогічне мовлення учнів, уміння працювати самостійно та в парі;

соціальна та громадянська компетентності – уміння учнів формулювати власну позицію; співпрацювати з іншими на результат, спілкуючись іноземною мовою;

виховна: виховувати культуру спілкування учнів, інтерес до країни, мова якої вивчається; стимулювати інтерес учнів до саморозвитку та самоосвіти.

Наскрізні змістові лінії:

Громадянська відповідальність – розвивати уміння учнів працювати в парах, формування учня як відповідального члена громади.

Тип уроку: урок застосування знань, умінь та навичок.

Форми роботи: індивідуальна, робота в парах, робота в групах.

Методи: інтерактивні – робота в парах, робота в групах.

Прийоми: відпрацювання вживання лексичних одиниць, виконання завдань на картках, повідомлення-розповідь.

Обладнання: робочий зошит, картки із завданнями, наочний матеріал.

Очікувані результати.

Після цього уроку учні зможуть:

1. Уміти вживати нову лексику в усному та письмовому мовленні.

2. На основі прочитаного тексту висловлювати власну думку про свята і традиції.

3. Порівнювати інформацію в польській та українській мовах щодо теми уроку.

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент

Привітання. Уведення в іншомовну атмосферу. Оцінка готовності та емоційного стану учнів. Перевірка присутності учнів на уроці.

II. Актуалізація і корекція опорних знань учнів

Święta! Święta nadeszły! Wstawajmy! Już rano!
Podzielimy się jajeczkiem, bo dziś przecież .....
(Wielkanoc)

III. Повідомлення теми та мети уроку

Dzisiaj na lekcji będziemy rozmawiać na temat Wielkanocy w Polsce.

IV. Мотивація навчальної діяльності

Формування в учнів потреби вивчення конкретного навчального матеріалу для подальшої реалізації набутих знань і способів дій в різноманітних життєвих ситуаціях.

V. Вивчення навчального матеріалу шляхом подання теоретичного матеріалу та виконання практичних завдань

Wielkanoc to najstarsze i najważniejsze święto chrześcijańskie w Polsce. Upamiętnia zmartwychwstanie Jezusa. Jest to święto ruchome. W roku bieżącym święto przypada

9 kwietnia (niedziela) i 10 kwietnia (poniedziałek). W Polsce Święta Wielkanocne są dniami wolnymi od pracy, a w kalendarzu szkolnym jest zaplanowana wiosenna przerwa świąteczna. Dlaczego Wielkanoc w Polsce obchodzą trochę wcześniej niż ma to miejsce w Ukrainie? (Ponieważ Polska świętuje zgodnie z kalendarzem gregoriańskim, a Ukraina – juliańskim). Różnią się także nazwy świąt. (Ukraińska nazwa «Великдень» wskazuje na wielki dzień, a polska na wielką noc).

Wedle Biblii Chrystus wstał z grobu nocą, z tej racji mamy w nazwie podkreślenie, że to noc była najważniejszym momentem, w którym dokonał się cud zmartwychwstania. Stąd właśnie pochodzi nazwa Wielkanoc oraz określenie Wielki Tydzień.

Pomimo że, Wielkanoc w Polsce wypada w innym czasie niż w Ukrainie i ma różnice w nazwie, to jest celebrowana podobnie jak w Ukrainie.

Żeby dowiedzieć się, jak obchodzono Wielkanoc w Polsce – musisz bardzo uważnie przeczytać tekst.

Ćwiczenie 1: Rozumienie tekstu czytanego.

Przeczytaj tekst. Podkreśl nowe słownictwo.

Wielkanoc w Polsce

Pewnie już wiecie, że najważniejsze święta religijne dla Polaków to Boże Narodzenie i Wielkanoc. Dziś poznamy niektóre zwyczaje wielkanocne. Wielkanoc jest świętem ruchomym, to znaczy, że nie ma konkretnej daty. Czasem jest w marcu, a czasem w kwietniu.

Przed Wielkanocą jest Wielki Piątek, czyli dzień śmierci Jezusa na krzyżu. Następnym ważnym dniem jest Wielka Sobota. W Wielką Sobotę idziemy do kościoła z koszykiem, do którego wkładamy jajka (często pomalowane, czyli pisanki) – symbol nowego życia, kawałek chleba, kiełbasę i sól. W kościele koszyki są poświęcone przez księdza, dlatego jedzenie, które się w nim znajduje, nazywamy święconką. W kościele wierni mogą pomodlić się przy symbolicznym grobie Jezusa.

Niedziela Wielkanocna – to bardzo uroczysty dzień: świętujemy wtedy zmartwychwstanie Jezusa po trzech dniach od jego śmierci. Rozpoczyna się ona uroczystą rezurekcją, mszą świętą i procesją wielkanocną. Po rezurekcji wszyscy udają się do domów na śniadanie wielkanocne.

Poprzedza je zawsze ceremonia dzielenia się poświęconym jajkiem, składanie sobie życzeń i radość ze zmartwychwstania. Przypomina ona obrzęd dzielenia się opłatkiem w wigilię Bożego Narodzenia. Dopiero potem rozpoczyna się śniadanie. Pierwszy dzień Świąt Wielkanocnych spędzamy głównie w rodzinnym gronie, przy zastawionym stole, aby razem z bliskimi cieszyć się wielkim świętem. Pośrodku stołu króluje zawsze baranek, wyrobiony z wosku, masła lub ciasta, a w ostatnich czasach z masy cukrowej.

Kolejnym dniem Wielkanocy to tak zwany lany poniedziałek. Jego inną nazwą jest śmigus-dyngus. Tego dnia tradycyjnie oblewamy się wodą. Ilość wody powinna być symboliczna. Wiele osób również drugi dzień świąt spędza z rodziną, ale niektórzy wolą spotkać się wtedy ze znajomymi. Coraz częściej Polacy spędzają Wielkanoc poza domem – podróżują po Polsce albo wyjeżdżają za granicę.

Proszę wybrać właściwe słowo.

1. Wielkanoc jest świętem _____
  - a) ruchowym
  - b) ruchliwym
  - c) ruchomym**
2. Ksiądz _____ koszyki przyniesione przez wiernych.
  - a) poświęcił**
  - b) świętował
  - c) oblał
3. Pisanki to _____
  - a) pomalowane jajka**
  - b) piosenki wielkanocne
  - c) przedmioty, które służą do pisania
4. W tym roku będziemy obchodzić Wielkanoc _____
  - a) poza domem**
  - b) przed domem
  - c) za domem
5. Wczoraj _____ dzień zmartwychwstania Jezusa.
  - a) modliliśmy się
  - b) święciliśmy
  - c) świętowaliśmy**

Zapamiętaj! Nazwy świąt piszemy wielką literą

Wielki Post, Wielki Tydzień, Niedziela Palmowa, Wielki Czwartek, Wielki Piątek, Wielka Sobota, Wielka Niedziela, Wielkanoc, Poniedziałek Wielkanocny.

Nazwy obrzędów małą literą: śmigus -dyngus, lany poniedziałek

Proszę uzupełnić zdania właściwymi formami słów w nawiasach

1. Na którą idziemy do (kościół) _____?
2. Siedzieliśmy przy (stół) _____ i rozmawialiśmy.
3. Wielkanoc jest najważniejszym świętem w (Kościół katolicki) _____
4. Zawsze spędzaliśmy ten czas z (rodzina) _____, ale w tym roku jedziemy w góry.
5. Zawsze na (Wielkanoc) _____ przyjeżdżają do nas krewni.
6. Gdzie jest koszyk ze (święconka) _____?
7. (Ten dzień) _____ świętujemy zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa.
8. Kiedy wracałam ze mszy, ktoś oblał mnie (woda) _____ na ulicy.

Odpowiedzi:

1. kościoła (dopełniacz)
2. stole (miejscownik)
3. Kościele katolickim (miejscownik)
4. rodziną (narzędnik)
5. Wielkanoc (biernik)
6. święconką (narzędnik)
7. Tego dnia (dopełniacz)
8. wodą (narzędnik)

Ćwiczenie 2: Аудіювання. Sprawdzian umiejętności rozumienia ze słuchu.

Święta Wielkanocne mają swoją tradycję. Jeśli chcesz dowiedzieć się, jak obchodzi je Marzenka – bohaterka opowiadania - musisz bardzo uważnie wysłuchać tekst.

Wielkanoc

Mam na imię Marzenka. Bardzo lubię Wielkanocne Święta. Kojarzą się mi one z radością, żółtymi kurczaczkami, cukrowymi barankami, lukrowanymi babami, śmigusem-dyngusem, ale przede wszystkim z kolorowymi pisankami.

Jajka pomalowane na jeden kolor to kraszanki. Można je malować specjalnymi farbami albo domowymi sposobami. Gdy ugotujemy jajko w szpinaku lub barwinku będzie ono zielone, w łupinkach cebuli – żółte, w suszonych owocach czarnej jagody – czerwone. Mnie jednak podobają się pisanki czyli jajka malowane w przeróżne wzorki.

W tym roku postanowiłam zrobić moim bliskim prezent. Przygotowałam dla każdego własnoręcznie wykonaną pisankę. Na pisance dla brata narysowałam malutkiego, żółtego kurczaczka. Mama dostała jajko ozdobione różowymi stokrotkami. Na jajku dla taty były namalowane różnokolorowe wzorki. Moja niespodzianka wszystkim bardzo się spodobała.

Mama wpadła na doskonały pomysł, że co roku będziemy przyozdabiać wielkanocny stół własnoręcznie wykonanymi pisankami i ozdobami. Cała rodzina przyjęła pomysł z wielką radością.

Wybierz prawidłową odpowiedź.

1. Kto opowiada o malowaniu pisanek?
  - a) tata
  - b) chłopiec
  - c) dziewczynka
2. Jaki wielkanocny zwyczaj opisuje to opowiadanie?
  - a) chodzenie z kogutkiem
  - b) malowanie pisanek
  - c) śmigus- dyngus
3. Jak nazywają się jajka pomalowane na jeden kolor?
  - a) pisanki
  - b) wydrapywanki
  - c) kraszanki
4. W czym należy ugotować jajko, aby było ono zabarwione na kolor żółty?
  - a) szpinaku lub barwinku
  - b) cebuli
  - c) czarnych jagodach
5. Jaki prezent zrobiła dziewczynka swoim bliskim?
  - a) upiekła wielkanocną babę
  - b) zrobiła każdemu pisanekę
  - c) posprzątała swój pokój

Ćwiczenie 3: Wielkanocna ortografia (kartka)

Przepisz tekst i uzupełnij brakujące litery u, ó lub rz, ż.

Święconka

Jest to nazwa pokarm__w (gł__wnie mięsa, jaj, chrzan__, chleba etc.) święconych w Wielką Sobotę. Pokarmy wchodzące w skład święconki zawierają jaja (symbol nowego __ycia) w postaci kolorowych pisanek, baranka, dawniej formowanego z masła lub ciasta w specjalnych formach, p__żniej c__krowego i z chorągiewką z napisem Allel__ja lub z czekolady, a symboliz__jącego zmartwychwstanie

Jez__sa Chryst__sa; s__l k__chenną (kt__ra miała chronić przed zeps__ciem); chleb, wędlinę, chrzan, pieprz, ciasta świąteczne. Koszyczek, najczęściej z wikliny, przystraja się listkami b__kspan__.

Ćwiczenie 4: Робота в групах. Поділ учнів на групи по 4-6 осіб. (kartki)

1. Wielkanocna rozsypanka słów. 2. Wielkanoc – połącz rzeczownik z przymiotnikiem
3. Wielkanoc - połącz czasownik z rzeczownikiem 4. Ułóż wielkanocne zdania
5. Wykreślanka wielkanocna

VI. Заключний етап уроку

Підсумки.

Czego dziś na lekcji dowiedzieliśmy się? Waszym zdaniem czy cele lekcji zostały osiągnięte? Co wam spodobało się a co nie? Proszę ocenić swoją pracę.

Зворотний зв'язок. Відгук учителя для кожного учня про роботу на уроці.

Домашнє завдання.

Ułóż słowa – rzeczowniki z liter tworzących wyraz WIELKANOC.

Використані джерела

1. <https://www.hellopolish.pl/tag/wielkanoc/>
2. <http://surl.li/jbhhsa>
3. <http://surl.li/jbhhsu>
4. Напишімо то ро польску. Напишімо це польською. В.Мастиляк. Навчальний посібник.-Тернопіль: Видавництво «Підручники і посібники», 2015р.- с.216.